

Het Beauforthuis – jaarverslag 2023

Duurzaamheid, energieprijzen, culturele diversiteit en community na corona

Zonder vrienden kun je niet

terugblik 2023

2023 Kenmerkte zich door hoge energieprijzen en een grote uitdaging op het gebied van verduurzaming, in combinatie met personeelsgebrek. Dat was en is de grote uitdaging. Tel daarbij op dat het van groot belang is het theatercafé dagelijks open te houden, niet alleen om de financiële middelen en omdat we het belangrijk vinden biologische producten aan een gemêleerd publiek aan te bieden en bij te dragen aan een eerlijke economie, maar zeker ook omdat ons toegankelijke café een ‘fuikfunctie’ heeft: het is een uitstekende opstap om onze voorstellingen te bezoeken.

Forse uitdagingen, die niet van het ene op het andere moment zijn op te lossen, maar we zijn trots dat we deze steeds meer de baas zijn en we zijn meer dan blij met alle hulp die we hierbij kregen.

In samenwerking met de provincie is een goed plan voor verduurzaming van het pand tot stand gekomen. De gemeente helpt ons met de stijgende energiekosten. Er is meer personeel voor de horeca en er is een huismeester aangetreden, die ook een grote bijdrage levert bij de plannen inzake verduurzaming en ontwikkelingen IT. Onder zijn hoede is het langlopende probleem van de verwarming (we zaten een jaar zonder) vlot opgelost, waarbij hij tevens rekening heeft gehouden met hedendaagse eisen – een stuk expertise dat eerder ontbrak en hoofdoorzaak van de lange duur was.

En hoewel het café nog altijd veel inzet vraagt van Lidwien Vork, kan ze zich toch ook weer meer richten op haar directeurstaken.

Aantal voorstellingen en evenementen

Onze directeur/programmeur was in 2022 en 2023 aanzienlijk minder beschikbaar voor haar eigenlijke taken (door corona, personeelskrapte in theater en theatercafé, benodigde inzet in theatercafé), wat voor 2023 consequenties leek te zullen hebben voor het culturele aanbod. Ook was door ziekte onze vaste speler van de kindervoorstellingen zeer beperkt beschikbaar. Er was geen mogelijkheid hem te vervangen.

Door enkele 'ingrepen' hebben we ons aanbod in 2023 tóch op peil kunnen houden. Er zijn twee series voor nieuw talent gestart, met gastprogrammeurs: **Jazz Club BEAU** (met Matti Austen van o.m. Amersfoort World Jazz Festival) en **Faberge** (met klassiek pianist Radu Ratering). Ook hebben we het Beauforthuis ter beschikking gesteld voor de wintereditie van het **Vuurool Festival** en zijn we gestart met **filmvertoningen** (over natuur, tuinen, de wolf ...).

Last but not least: het publiek weet onze voorstellingen nog steeds goed te vinden!

	2019	2020	2021	2022	2023
Film					6
Kinderen	12	3	2	6	2
Pop	18	14	15	22	9
Jazz	17	12	13	14	10
Klassiek waarvan 8 in de Koepel van Stoop	20	4	10	17	12
Wereldmuziek / Multicul	40	19	14	20	17
Cabaret / Kleinkunst	12	11	10	23	13
Streektaal	5	4		1	1
Literair	5	7	4	2	4
Open Bak	6	2			
Expeditie Zeist	10	4	1		5
Vuurool festival 3x 5 voorst.per dag, 2 dagen					30
Gestreamde sessies meeste zonder publiek		17	8		
TOTAAL	143	97	77	105	109

Jazz Club Beau

Jazz Club BEAU betekent jazz in beroering. Georganiseerd door dochter-stichting Kamperlinie en met gastprogrammeur Matti Austen (o.m. World Jazz Network, Amersfoort World Jazz Festival en De Lieve Vrouw) gooien we de grenzen open en willen we de 'inlichtingendienst' voor jazztalent zijn. Met musici uit tal van landen, waaronder Zuid-Korea, Bulgarije, Turkije en Israël. Hier ontmoet je de vaste muzikale vrienden van het Beauforthuis van de toekomst.

In de herfst van 2023 hadden we de eerste drie concerten, met CHI-KWARTET (klassiek, india, Europese folk & jazz), KIKA SPRANGERS (Ode aan de verbeelding) en RIK CORNELISSEN (accordeon, feat. Bert van den Brink, Adinda Meertins & Ruben Drenth).

Faberge

In 2022 maakten we kennis met de toen 17-jarige conservatoriumstudent Radu Ratering, die een benefiet voor Oekraïne wilde organiseren. In de herfst van 2023 benaderde hij ons voor een klassieke serie genaamd *Faberge*, met jonge musici die al een zekere naam hebben opgebouwd. Doel is om deze generatie te supporten en een plek te bieden waar ze aan het publiek kunnen laten zien hoe enorm goed ze zijn. Deze jonge talenten staan op het punt om door te breken, of doen dat al, en zijn allemaal zeer gewaardeerd in de klassieke muziekwereld vanwege hun uitzonderlijke prestaties. Alle musici hebben bijvoorbeeld al een aantal keer in zalen als het Koninklijk Concertgebouw, de Doelen in Rotterdam of Tivoli Vredenburg gestaan, maar ook hebben ze concerten in grote zalen in het buitenland gegeven en gesoleerd met grote orkesten. Ze zijn tussen de 19 en 29 jaar oud en spelen verschillende instrumenten, van piano tot harp. Het is belangrijk dat ze de kans krijgen om te spelen voor publiek en ervaring op te doen.

Maar dat is niet alles. Wat deze serie zo speciaal maakt, is de connectie tussen de artiest en het publiek. Elk concert draait om een zelfgekozen thema van de artiest en daarmee laten ze een klein beetje van hun ziel aan het publiek zien. Wat deze serie daarnaast anders maakt, is dat er na afloop van elk concert ruimte is voor een persoonlijk gesprek met de artiest. Ieder concert wordt gepresenteerd door Radu.

Op 2de kerstdag beet pianist Carter Müller het spits af met zijn concert *Wanderlust* over het verlangen naar reizen, met muziek van Liszt, Janáček en Bartók.

Vuurool

Het Vuurool Festival (vuurool.nl) uit Lage Vuursche klopte zomer 2022 bij ons aan om zijn wintereditie 2023 in het Beauforthuis te plaatsen. Op 3 en 4 maart bezochten veel mensen onze zaal en terrein, waar binnen en buiten voorstellingen werden gespeeld.

Filmhuis

In 2022 heeft het Beauforthuis een professionele film-installatie (beamer, groot doek) geïnstalleerd voor vertoning van films. Natuur en cultuur zijn de belangrijkste thema's die we willen tonen.

- **Onder het maaiveld:** 29 en 30 maart, film van Mark Verkerk over Marc van Will, die leeft en werkt met een aantal andere kleurrijke personages op en om een rommelig erf, onder de rook van de grote stad, waar het omgaan met de natuur stukje bij beetje aan het veranderen is. In samenwerking met Heuvelrugtuinen.
- **Man in het wild:** 2 april, niet precies een filmavond, maar een concert van Jaco Benckhuijsen, met uitgebreide filmbeelden van zijn kanotochten in de wildernis.
- **Sporen van de toekomst:** 16 april, filmdocument van Suzanne van Leendert over fotograaf Herman van Doorn, met live muziek van het Marini Consort
- **Vaart – een ode aan de stadsnatuur:** 10 mei, documentaire van Suzanne van Leendert over de Klopvaart, een natuurpareltje in de stad Utrecht.
- **WOLF – over de wolf in Nederland:** 20 mei, film van Cees van Kempen, die duidelijk maakt hoe belangrijk de terugkeer van de wolf is voor een evenwichtige natuur. Met een inleiding van Leo Linnartz over rewilding, een nieuw Europees initiatief om meer ruimte te bieden aan wilde natuur.

Hubertusmis

Voor het eerst sinds 2018, onderbroken door de coronatijd, weer een Hubertusmis, de traditionele mis voor jagers en hoornblazers, waarin niet zo zeer het bejagen van wild, alswel het respect voor Gods schepping centraal staat. In samenwerking met Jachtvereniging Soestdijk.

Energieprijzen

De energieprijzen stegen sinds 2022 aanzienlijk, zoals we allen weten. De jaarlasten bedroegen in 2021 €21.500, in 2022 €44.000 en in 2023 €46.700. Het Beauforthuis is uiteraard niet de enige die hier last van heeft ondervonden, maar dat maakt het niet makkelijker. In 2023 heeft de Gemeente Zeist zich hard gemaakt om hier middels incidentele ondersteuning een aanzienlijke verlichting in te bieden (€20.000 voor zowel 2022 als 2023!).

Verduurzaming Pand

Verduurzaming van een 19de eeuwse kerkgebouw met monumentale status is niet makkelijk. Maar met het provinciale **Ontzorgingsprogramma Verduurzaming Maatschappelijk Vastgoed** (voor maatschappelijke vastgoedeigenaren en/of culturele gebruikers van dergelijke panden) wordt het ook voor ons mogelijk een gedegen verduurzamingsplan op te stellen, zonder zelf de expertise in huis te hebben.

In het kader van dit programma is in 2023 een duurzaamheids-scan opgesteld voor het Beauforthuis. Hieruit komen verschillende adviezen met technische en financiële onderbouwing gericht op besparen van energie. Denk hierbij aan isolatie, zonnepanelen en duurzame verwarming en ventilatie. Hier wordt de gewenste verbouwing van het café en eventueel verbeterde warmte- en koude ventilatie van de kerkzaal aan gekoppeld.

Het programma behelst tevens het opstellen van een onderhoudsplan.

Financiering komt tot stand door vrienden van het Beauforthuis, overheden en fondsen.

Aanvullend hierop wordt gewerkt aan verduurzaming door bijv. buiten-zonwering voor de ramen van de kerkzaal.

Los van verduurzaming van het pand zoeken we ook altijd ander dingen: het gebruik van siropen met kraanwater ipv. getransporteerde glazen flessen frisdrank, bloemen uit tuin en veld ipv. uit de sierteelt, elektrische kaarsjes ipv. waxinelichtjes etc. Niet allemaal met grote impact, maar 'alle beetjes helpen', om het maar eens met een cliché te zeggen.

Personele situatie

Ondanks de krapte op de arbeidsmarkt is het toch gelukt wat ruimte te creëren in het personeelsbestand. Het gaat daarbij vooral om het personeel 'op de vloer' bij concerten en theatercafé. Inwerken en aansturen vraagt nog altijd veel inzet van directeur Lidwien Vork, maar er zit progressie in en in de tweede helft van 2023 werd het echt makkelijker. Dat betekent nog niet dat Lidwien Vork zich weer volledig op haar directietaken kan richten, maar wél dat ze daar weer meer tijd voor heeft. Sinds het uitbreken van de corona-crisis in 2020 zijn die taken vaak in de verdrukking geweest, met name in 2022, maar nu gaat het voorzichtig weer de goede kant op. Dat uit zich onder meer in de culturele programmering.

Beauforthuis in vergelijking met andere theaters

Wij zijn pioniers in cultureel ondernemen en we staan voor een culturele sector die zélf substantieel bijdraagt aan het ophouden van de eigen broek.

Het Beauforthuis bewijst keer op keer dat met een relatief geringe subsidie een groot resultaat wordt gerealiseerd, zeker ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Er is sprake van een multiplier-effect dat iedere gesubsidieerde euro meer dan waard maakt.

culturele diversiteit

Met onze programmering willen we een dwarsdoorsnede van de bevolking aanspreken en bindingen creëren met *cross overs* van culturen. Het behoeft geen betoog meer dat een podium dan niet meer wegkomt met louter 'derde generatie of meer' nederlandse artiesten.

doelgroep

Streven van het Beauforthuis is podiumkunst voor zoveel mogelijk mensen te ontsluiten, elk naar zijn smaak, zonder concessies te doen aan de artistieke kwaliteit. Wij zien door de jaren heen ook dat ons publiek diverser wordt, dat er ècht iets verandert. Toch geven we ook dit jaar weer extra aandacht aan bijzondere doelgroepen:

- **kinderen en jongeren:** met hoogwaardige kinderconcerten op zondagmiddag, multiculturele voorstellingen, pop-achtige concerten en klassieke concerten die op een luchtige en informele manier worden gebracht willen wij deze groep in het theater halen.
- **van oorsprong niet-westers publiek:** de multicult-concerten brengen muzikale culturen samen, zoals die culturen overal in onze samenleving samenkomen. Veel Nederlanders van niet-westerse oorsprong zijn van huis uit niet gewend naar het theater te gaan. De muziek op de nederlandse podia is dan ook vaak nog 'vreemd' voor hen. Met deze serie willen wij aansluiting vinden met de muziek uit andere culturen en die Nederlanders die daarin hun wortels hebben uitnodigen de stap naar het theater te maken.
- **de niet-theaterbezoeker:** er is een grote groep Nederlanders (40%) die niet van main stream muziek houdt en slecht wordt bediend via de gebruikelijke media. Op met name deze groep richten wij ons o.m. met de streektaal. De liedjes gaan over het gewone leven en worden misschien gezongen in een niet-eigen dialect, maar spreken door hun inhoud en sfeer toch mensen in het hele land aan.

samenwerking

- Rondom o.m. de serie culturele diversiteit zijn er goede contacten en samenwerkingsafspraken met **lokale migranten-organisaties**, o.m. op het gebied van publiciteit en advies.
Een en ander vindt ook plaats onder de noemer **Platform Culturele Diversiteit**.
- Het **Regionaal Bureau voor Tourisme** (v/h de verschillende VVV's, waaronder VVV Utrechtse Heuvelrug) heeft zich sinds 2009 fors ontwikkeld en is een waardevolle partner geworden op m.n. het gebied van publiciteit. Wij zijn een Toeristisch Overstappunt geworden (TOP-lokatie).
- Beauforthuis is informatiepunt **Staatsbosbeheer** en werkt met SBB samen bij wandelingen.
- In de **Oosterkerk** kunnen we grote concerten organiseren, zeker sinds we van het Kickstartfonds een mooie subsidie kregen voor verbeterde techniek aldaar (theaterdoek, licht en geluid).
- Met **landgoed Den Treek Henschoten** hebben we afspraken over het organiseren van miniconcertjes in de Koepel van Stoop.